

WOJEWODA PODLASKI
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3

NK-II.4131.125.2019.AKR

Białystok, 02 października 2019 r.

RG
02.10.2019.

URZĄD GMINY NAREWKA
KANCELARIA OGÓLNA
WPLYNĘŁO

02-10-2019

Nr z rejestru 3293 liczba zał.
Podpis HUG

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.),

stwierdzam nieważność

uchwały Nr IX/64/19 Rady Gminy Narewka z dnia 29 sierpnia 2019 r. w sprawie ustanowienia stypendium samorządu gminy Narewka.

UZASADNIENIE

W dniu 29 sierpnia 2019 r. Rada Gminy Narewka podjęła uchwałę Nr IX/64/19 w sprawie ustanowienia stypendium samorządu gminy Narewka.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 2 września 2019 r. i z urzędu poddana została kontroli legalności. Analiza treści wykazała, iż badana uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, w związku z powyższym organ nadzoru w dniu 27 września 2019 r. wszczął postępowanie nadzorcze.

Rada Gminy Narewka mocą analizowanej uchwały ustanowiła lokalny program pod nazwą stypendium samorządu gminy Narewka za wybitne wyniki w nauce, osiągnięcia sportowe lub artystyczne. Jednocześnie w treści przedmiotowego programu stanowiącego regulamin przyznawania stypendium będący załącznikiem do badanej uchwały, przyjęto szczegółowe warunki udzielania stypendiów dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania.

Zgodnie z art. 90t ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2019 r. poz. 1481) zwanej dalej „ustawą”, jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy:

- 1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży;
- 2) wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.

Natomiast w myśl art. 90t ust. 4 ustawy w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.

Jak wynika z powyższego Rada Gminy Narewka w pierwszej kolejności powinna przyjąć dokument programowy, będący aktem o charakterze wewnętrznym, wyznaczającym kierunki działania w zakresie wspierania edukacji. Dopiero wówczas w oparciu o uchwalony program organ stanowiący winien określić warunki, zakres oraz tryb udzielania pomocy dzieciom i młodzieży.

Przepis art. 90t ust. 1 ustawy należy więc traktować jako podstawę do tworzenia planów działania danej jednostki samorządu terytorialnego w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży lub w zakresie wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Natomiast art. 90t ust. 4 ustawy upoważnia do tworzenia aktu prawa miejscowego, określającego szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.

W ocenie organu nadzoru, Rada Gminy Narewka nie może zrealizować upoważnienia wynikającego z art. 90t ust. 4 ustawy bez wcześniejszej realizacji art. 90t ust. 1 ustawy, a więc bez przyjęcia lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Równocześnie należy zaznaczyć, iż uchwała podjęta na podstawie art. 90t ust. 1 ustawy jest dokumentem programowym, będącym aktem kierownictwa wewnętrznego, zaś uchwała wypełniająca delegację art. 90t ust. 4 ustawy jest aktem prawa miejscowego, podlegającym publikacji w dzienniku urzędowym. Oznacza to, że upoważnienie wynikające w powyższych przepisów nie może zostać zrealizowane w jednym akcie prawnym, tj. jednej uchwale rady gminy.

Jak wskazał w uzasadnieniu wyroku z dnia 23 października 2012 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Bydgoszczy (sygn. akt II SA/Bd 895/12) „w przepisie art. 90t. ust 4 omawianej ustawy, ustawodawca wskazał bowiem jednoznacznie, iż szczegółowe warunki udzielenia pomocy stypendialnej organ stanowiący określić może w przypadku przyjęcia programu, o którym mowa w ust. 1. Bez uprzedniego przyjęcia wspomnianego programu,

organ nie jest zatem uprawniony do podjęcia uchwały w przedmiocie wskazanym w art. 90t ust. 4 ustawy”.

Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę, że postanowienia regulaminu przyznawania stypendium samorządu gminy Narewka dotyczące ocen ze sprawowania (zachowania), nie mogą stanowić przesłanki przyznania pomocy na podstawie art. 90t ust. 4 ustawy. W ocenie organu nadzoru dodatkowy warunek udzielenia wsparcia, jak ocena z zachowania, nie może stanowić przesłanki udzielenia stypendium na podstawie art. 90t ust. 4 ustawy. Przepis ten bowiem jednoznacznie stanowi, że stypendium jest formą wsparcia adresowaną do uczniów uzdolnionych. W świetle uregulowań art. 90t ust. 1 pkt 2 i 4 jedynie kategoria bycia uczniem uzdolnionym posiadającym konkretne osiągnięcia i wyniki w nauce powinna stanowić podstawę do wsparcia jego edukacji. Rada nie może więc wprowadzać żadnych dodatkowych kryteriów, m.in. związanych z oceną z zachowania.

Zgodnie z treścią art. 90t ust. 4 ustawy, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, co umknęło uwadze organu stanowiącego przyjmując treść § 2 pkt 3 Regulaminu.

Należy też zauważyć, że przepis art. 90t ustawy nie przyznaje kompetencji radzie gminy do powołania Komisji do opiniowania wniosków stypendialnych czy też zobowiązania organu wykonawczego do jej powołania - § 7 Regulaminu. Powołanie takiej komisji przez radę gminy stanowi zatem przekroczenie upoważnienia ustawowego.

W świetle powyższego zasadnym jest stwierdzenie nieważności badanej uchwały w całości.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Zofia Silwonik
Dyrektor
Wydziału Nadzoru i Kontroli

Otrzymuje:
Rada Gminy Narewka